

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Ἐν Ἑλλάδι Δρ. 8
Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. Δρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται :
Διεύθυνσιν **Φωνῆς τῆς Ἡπείρου**
Ἀθῆναις

ΕΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 τρέχοντος Μαρτίου ἕως 15 προσεχούσης Σηβρίου 1896· καὶ ὀφείλουν οἱ αἰτοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ νὰ ἀποστέλλωσι συνδρομὴν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα μόνον δηλ. ἐξῆμηνον. Οὐδεμία συνδρομὴ δύναται νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ ἄλλης ἐποχῆς παρὰ ἀπὸ τῆς 15 Μαρτίου 1896.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶναι τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τετραετίας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

Εἰς τὸ φύλλον

τῆς παρελθούσης
ἐβδομάδος ἐδημο-

σιεῦθη ἀνταπόκρισις περὶ τῆς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δελβίνου τοῦ νομοῦ Ἀργυροκάστρου, καταστάσεως τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς διοικήσεως. Ὁ ἐπιστεῖλας ἡμῖν ἐκ Κερκύρας προσεπέσθη διὰ γεγονότων, διὰ τῆς ἀναγραφῆς λεπτομερειῶν νὰ δώσῃ εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν ἀκριβοῦς ἰδέαν τῆς ἐκεῖ ἐλλειψῆς τῶν κατοίκων διαβιώσεως, τῆς ἀγριότητος τῶν ἀποτελούντων τὴν δικαστικὴν καὶ διοικητικὴν ἀρχὴν ὁργάνων τῆς Κυβερνήσεως, τῆς αὐθαιρέσιος, τῆς ἀρπαγῆς, τῆς συκοφαντίας, μηχανοραφίας πρὸς ἀργυρολογίαν καὶ τοῦ θράσους τῶν τουρκαλβανῶν βέηδων ὅπως ἀρπάζωσι περιουσίας ἰδιωτῶν ἢ κοινοτήτων. Ἡμεῖς δὲν ἐξεπλάγηνμεν ἐπὶ τῇ καταστάσει ταύτῃ διότι ἐπὶ τέσσαρα ἤδη ἔτη διεκτραγωδοῦμεν παρόμοια γεγονότα καὶ ἐπικαλούμεθα τὴν ἄμεσον αὐτῶν θεραπείαν παρ' ἐκείνων οἵτινες ἔχουσιν ἐνδιαφέρον νὰ προνοῶσιν ὑπὲρ τῶν κατοίκων τῆς Ἡπείρου. Τὰ γεγονότα δὲ ταῦτα ἄντινα ἀνεγράφησαν ἀποτελοῦσι χιλιοστημόριον ἄλλων ὁμοίων, σκληροτέρων καὶ ἀπαισιωτέρων. Ταῦτα ἀνεγράφησαν μόνον ὅπως ὑποστηρικτῇ ἡ ἀλήθεια, διότι ἐὰν ἤθελέ τις νὰ ἀναγράψῃ ἅπασας τὰς παρανομίας τῶν ἐν Δελβίνῳ Ἀρχῶν δὲν ἦτο δυνατόν οὔτε εἰς δέκα συνεχῇ φύλλα νὰ πράξῃ τοῦτο. Ἀνέκαθεν ὑπεστήριξαμεν τὴν ἀλήθειαν καὶ ἐπηνέσαμεν αὐτήν, ἐκαυτηριάσαμεν δὲ πάντοτε τὰς παρανομίας αἵτινες τελοῦνται ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν νόμων καὶ ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν ἀντιπροσώπων τῆς κεντρικῆς κυβερνήσεως. Καὶ σήμερον δὲν διστάζομεν νὰ πράξωμεν τοῦτο διότι φρονούμεν ὅτι συντελοῦμεν ἄφ' ἐνὸς ὅπως ἀνακουφισθῶσι οἱ καταπιεζόμενοι καὶ καταδυναστεύμενοι κάτοικοι, νὰ φωτισθῇ δὲ ἐξ ἄλλου πᾶς ὁ ἔχων ἐνδιαφέρον νὰ μάθῃ ὁποῖα εἶναι ἡ ἐν Ἡπείρῳ θέσις τῶν χριστιανῶν κατοίκων. Περιττὸν δὲ νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι αὕτη εἶναι ὅσον οὐδέποτε ἄλλοτε οἰκτρὰ καὶ ὅτι μικρὸν ἔτι καὶ θὰ λιποψυχήσωσι τὰ ἐναπομείναντα πτώματα, διότι πτώματα κατέστησε τοὺς πλείστους τῶν κατοίκων ἡ ἀπληστία τῶν ὑπαλλήλων, ἡ κακὴ διοίκησις καὶ στραβὴ δικαιοσύνη. Ἐὰν ἐκεῖθεν δὲν ἐξέρχονται κραυγαὶ καὶ δὲν ἀνυψοῦται καπνὸς πυρπολουμένων οἰκιῶν δὲν ἔπεται ὅτι βασιλεύει εὐημερία ἢ ἄλλη ἰσότης δυναμένη νὰ μετριάσῃ τὴν κακοδαμονίαν. Τοιαύτην δὲν ἠδυνήθη ἄχρι τοῦδε νὰ ἀπομακρύνῃ οὔτε ὁ διορισμὸς τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δικαστηρίων κ. Ἀλεξανδρίδου οὔτε ἡ εἰς Ἰωάννιναις ἐλευσίαις τοῦ βοηθοῦ τοῦ βαλῆ κ. Χρυσίδου. Τὰ πράγματα ἀκολουθοῦν τὴν πορείαν τῶν τὴν προκλήνιον καὶ ἕκαστος αἰσθάνεται βαρύνουσαν ἐν τῇ ψυχῇ του τὴν παράτασιν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης, ἐπισκοπῶν δὲ τὰ πάντα οὐδαμοῦ εὐρίσκει ἑλπίδα ὑποφώσκουσιν. Καὶ πῶς εἶναι δυνατόν ;

ἀφοῦ ἡ ἐπιθεώρησις τοῦ Ἀλεξανδρίδου βέη καὶ Ἀζήλ βέη δὲν ὑπῆρξε δυνατόν εἰς τίποτε νὰ ὠφελέσῃ, δὲν ὑπῆρξε δυνατόν νὰ καταστήσῃ τοὺς δικαστικούς ὑπαλλήλους ὀλιγώτερον ἀρπαγας, νὰ μεταβάλλῃ τὰς κακὰς συνηθείας τῶν ἐν Δελβίνῳ δικαστῶν οὔτινες ἐξυφαίνουσιν ἀνυποστάτους κατηγορίας ὅπως ἀπογομνῶσιν ἀτυχεῖς ἀνθρώπους ἀναγκάζοντες νὰ πωλήσωσι καὶ τὸ ἐλάχιστον οἰκιακὸν σκεῦος ἵνα διαφύγωσι μείζονας καταδιώξεις. Εἰς τί ἀπέβλεπεν ἡ ἀνὰ τὸ Δεσποβίχιον, Ἀργυροκάστον, Πρεμετῆ κλ. ἐπιθεώρησις δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν ἔτι νὰ γνωρίζωμεν. Ἀλλ' ἐξ ὧν ἐμάθομεν, ἐκ τίνος μόνον ἐπιθεωρήσεως, αὕτη κυρίως περιεστρέφετο εἰς ἐπιθεώρησιν τῶν δικαστικῶν γραφείων, δηλ. νὰ μεταφερθῶν τὰ ντουλάπια ἀπὸ τὸ δεξιὸν εἰς τὸ ἀριστερὸν μέρος τοῦ γραφείου, νὰ ἀρχεῖται ἡ συνεδρίασις τῶν δικαστηρίων ἀκριβῶς τὴν μεσημβρίαν (!) ἵνα πρόεδρος καὶ δικασταὶ κοιμῶνται ἐπὶ τῶν ἐδρῶν αὐτῶν καὶ μὴ ἀντιλαμβάνωνται τίποτε ἀπὸ τὴν διεξαγωγὴν τῆς δίκης, ἐκδίδωσι δὲ, κατόπιν τοιαύτης συνεδριάσεως, κοιμωμένας ἀποφάσεις. Τοιαύτη περίπου, ὡς λέγεται ὑπῆρξεν ἡ δικαστικὴ ἐπιθεώρησις. Ἡμεῖς ἐπεθυμοῦμεν οἱ Ἀλεξανδρίδης καὶ Ἀζήλ νὰ ἐπιθεωρήσωσι τὰς ψυχὰς τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, νὰ εἰπωσιν αὐτοῖς ὅτι ἔχουν ἀποστολὴν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ σύρῳσιν εἰς τὴν φυλακὴν πάντα ὑπάλληλον, ἢ δικαστήν, ἢ πρόεδρον δικαστηρίου, ὅστις, παρὰ τοὺς νόμους, ἐκμεταλλεῖται τὸ ἀξίωμα του καὶ τὴν ἀμάθειαν τῶν κατοίκων, ἢ θελῇ κερδοσκοπήσῃ ἐπὶ πάσης παρουσιαζομένης διαφορᾷ, ἢ θελῇ μεταχειρισθῇ μέσα καταπίεσεως καὶ ἐκφοβισμοῦ πρὸς ἀργυρολογίαν· νὰ ἐκδώσωσι δὲ ἐγκύκλιον πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας, πρὸς τὰς πόλεις, χωροπόλεις καὶ χωρία δι' ἧς νὰ λέγωσιν ὅτι οἱ ἀδικούμενοι ὑπὸ τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν θὰ εὐρωσιν παρ' αὐτοῖς τὸν νόμιμον τῆς δικαιοσύνης δικαστήν καὶ θὰ διαταχθῶσι τὰ δέοντα πρὸς ἀπονομὴν τοῦ δικαίου καὶ τιμωρίαν ἐκείνων οἵτινες παρατρέχοντες τὰς διαθέσεις τοῦ κυριάρχου Σουλτάνου προσπαθοῦσι νὰ ἐγείρωσι τὴν δυσπιστίαν τῶν κατοίκων καὶ τὴν ἀγανάκτησιν αὐτῶν ὑπερεκχειλίσαντες. Ἐγένετο τι τούτων ; Ἐγένετο ἕτερον παρόμοιον διάδημα ; Τί ἐγένετο ; Τίς εἶναι κύριοι δικαστικοὶ ἐπιθεωρηταὶ ἡ ἀποστολήσας ἦν ἐν ἀρχῇ ἐχαιρετήσαμεν ὡς εὐοίωνον σημεῖον, ὡς τεκμήριον ποιᾶς τίνος δικαστικῆς εὐθύτητος εἰς τὰς ἐπαρχίας ἰδίως, ὅπου δὲν δικάζει νόμος παρὰ τὸ ἀργύριον καὶ τὸ κεφάλαιον τῶν δικαστῶν τὸ ἄμοιρον πάσης νομικῆς μορφώσεως. Περὶ τοῦ βοηθοῦ τοῦ βαλῆ κ. Χρυσίδου βέη εἰσέτι δὲν δύναμεθα οὐδὲν νὰ εἰπωμεν, διότι ὀλίγων ἐβδομάδων διαμονὴν ἀριθμεῖ εἰς Ἰωάννιναις. Ἀλλὰ μέγιστα πράγματα καὶ παρ' αὐτοῦ δὲν ἐλπίζομεν. Διότι καθ' ἣν ἡμέραν οὗτος εἰσῆρχετο εἰς Ἰωάννιναις ἐν Δελβίνῳ διεδραματίζετο σκηνὴ ἥτις ἤρκει ἀλλαχοῦ νὰ ἐγείρῃ πολὺν θόρυβον καὶ ἀγανάκτησιν. Ἀλλ' ἐν Ἡπείρῳ τίς νὰ ὑψώσῃ φωνήν, τίς νὰ ἐπικαλεσθῇ δικαιοσύνην ἢ ἐπιείκειαν ; Ἄνευ οὐδεμιᾶς διαδικασίας, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀφορμῆς συλλαμβάνεσθαι, φυλακίζεσθαι, ἐξορίζεσθαι, ξυλοκοπεῖσθαι. Καὶ ἵνα μὴ ὑποτεθῇ ὅτι ἀναλήθῃ λέγομεν ἀναφερόμεθα εἰς τὴν αὐτὴν ἀνταπόκρισιν περὶ τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δελβίνου, ἐν ἣ βλέπομεν τὸν ἡγούμενον τῆς μονῆς Θεολόγου συλλαμβανόμενον καὶ τυραννικῶς καὶ ἀπαγομένον ἐκτός

τῶν Ἡπειρωτικῶν ὁρίων, ξυλοκοπούμενον ὑπὸ τῶν ζαπτιέδων καὶ πολλὰ δεινὰ ὑφιστάμενον. Καὶ διατὶ τὸ μαρτύριον τοῦτο ; διότι ἔτυχε νὰ ἀντιστρατεύεται ὁ ἡγούμενος εἰς τὰς κακὰς σκέψεις τέρατος τινος, ὅπερ ὑπέβαλεν εἰς τὴν διοίκησιν ἀναφορὰν ὅτι ὁ ἡγούμενος εἶναι κομῆτα-τζίης καὶ ἐργάζεται νὰ φέρῃ τὸ ρωμέικο. Διατὶ δὲν ἐζήτησεν ἡ δικαιοσύνη νὰ μάθῃ ἐὰν τὰ τοιαῦτα δὲν εἶναι συκοφανταί ; διατὶ δὲν ἐδέχθη τὸν ἡγούμενον εἰς ἀπολογία ; διατὶ τέλος, ἀφοῦ ἦτον ἐνοχος τοιοῦτου ἐγκλήματος δὲν ἐδίκαζεν αὐτὸν σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους τοῦ Κράτους ; Ἀλλοίμονον ἐὰν ἕνας ἡγούμενος μόνος ἦδύνατο νὰ φέρῃ τὸ ρωμέικο !

ΕΚ ΜΕΤΣΟΒΟΥ

Τῇ 19 Ἀπριλίου 1896

Ἡ ἐπάνοδος τοῦ Ἀσλὰν μπέη. — Ὅτε ὁ βαλῆς οὔτε ὁ ἀρχιεπὶς Πρεβέζης ἔκαμαν τίποτε. — Ὁ καιρὸς. — Τὰ σκυλιὰ τοῦ Μετσόβου. — Σύλληψις καὶ φυλάκισις τριῶν Μετσοβιτῶν. — Ὁ δήμαρχος Μετσόβου. — Οἱ νέοι μοναχάρηδες. — Ὁ καϊμακάμης ἐπέσπεσε πεντήκοντα λίρας καὶ ἔτσι πᾶσι ἡ δικαιοσύνη ἐμπρός ! — Τί λέγετε κύριοι Ἀλεξανδρίδης βέη, Ἀζήλ βέη καὶ Χρηστάδης βέη ;

Πρὸ μηνὸς σχεδὸν ἀφίκετο ἐκ Πρεμετῆς ἡ λύμη τοῦ Μετσόβου, ὁ Σπανὸς Ἀσλὰν μπέης ὅπως συνεχίσῃ τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς, ἀθροῖα δὲ οἱ Μετσοβίται ἐσπευσαν νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσι κατ' οἶκον, ἐπειδὴ εἶχον στερηθῇ τῆς θέας τῆς εἰδεχθοῦς μουτσουνάρας του ἐπὶ τρεῖς μῆνας· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ πονηρὸς τοὺς ἡγχαρίστησε πολὺ τοὺς Μετσοβίτας διότι τὰ περνοῦν συχνὰ εἰς τὴν «Φωνὴν τῆς Ἡπείρου» καὶ ἀκούεται τὸ ὄνομα του εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ φωνὴ ὅμως τῆς «Φωνῆς τῆς Ἡπείρου» μέχρι σήμερον διὰ τὸν Ἀσλὰν μπέην εἶναι φωνὴ βρώντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὔτε ὁ Χιζῆ πασᾶς τὴν ἀκούει ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ ἀρχιεπὶς Πρεβέζης· ὁ μὲν πρῶτος ὅπως μᾶς ἀπαλάξῃ τῆς θέας του, ὁ δὲ δεύτερος ὅπως στείλῃ ἐνταῦθα ἐξελεγκτὴν διὰ νὰ ἀντιληφθῇ τῶν φοβερῶν αὐτοῦ καταχρήσεων· θὰ λάμψῃ ὅμως ἡμέραν τινὰ ἡ ἀλήθεια καὶ θὰ ἀποδοθῇ ἐκάστῳ τὸ δίκαιον.

Πρὸ ἐνὸς σχεδὸν ἔτους σήπεται εἰς τὰς ἐν Ἰωαννίνους εἰρηκτὰς εἰς καλὸς πατριώτης μας ὁ Τάσιος Κόρκας, κατηγορούμενος ἐπὶ λησταποδοχῇ, τοσαύτην δὲ ἀναληψίαν ἐδείξαν πρὸς αὐτὸν αἱ ἀρχαὶ ὥστε οὔτε ἐγύρισαν ποτὲ νὰ τὸν κυττάξουν. Ἡ κοῦσάμεν ἐνταῦθα ὅτι πρὸ ἡμερῶν τὸν ἐπισκέφθη εἰς τὰς φυλακὰς ἕνας χριστιανὸς ἐπιθεωρητὴς καὶ τοῦ ὑπεσκέθη ὅτι θὰ κυτταχθῇ καὶ ἡ ὑπόθεσις του καὶ νὰ ἡσυχάσῃ. Ἰδομεν.

Ὁ καιρὸς ἀκόμη ἐδῶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι ψυχρὸς, τὰ δένδρα ἀκόμη δὲν ἤνθισαν, ἀλλὰ καὶ αἱ χιόνες ἀπὸ τὰ περὶ βουνὰ ἀκόμη δὲν διελύθησαν, πολὺ δὲ μάλλον ἀπὸ τὸ Περσικόν· ἐνθα καὶ μέχρις Ἀυγούστου θὰ διατηρηθῶσιν. — Ἀπαντῶντες σχεδὸν οἱ κύνες τοῦ Μετσόβου ἐπαθάν ἀπὸ λύσσαν, μάλιστα πρὸ καιροῦ ἐδήξαν τρεῖς στρατιώταις, οὓς ἐστειλὰν πρὸς θεραπείαν εἰς Κωνσταντινουπόλιν συνεπεία δὲ τῶν ἀνωτέρω ἤλθε διαταγὴ ἐξ Ἰωαννίνων νὰ φαρμακώσωσιν ὅλους τοὺς κύνες. Εἰς ἐνέργειαν ὅθεν οἱ μοναχάρηδες μὲ τὰς φύλας ἀνὰ χεῖρας δὲν ἀφῆκαν σκυλὶ ἀφαρμάκευτο· εἰς δὲ ἐκ τῶν μοναχάρηδων ὁ Ἀδάμης Σταῦρος ὑπερηκόνησε τοὺς ἄλλους εἰς τὸν ζῆλόν τῆς εἰς αὐτὸν ἀνατεθειμένης ὑπηρεσίας τοῦ Μπάγια· δὲν ἐφθάνε τὰ ὅσα σκυλιὰ ἐφαρμάκωσεν εἰς τοὺς δρόμους ἀλλ' εἰσῆλθε καὶ

εις την οικίαν του Πάσχου 'Αγόρωφ και εκεί μέσα εφάρμακον το σκυλί του. 'Ο Πάσχος βαρέως φέρων την απόλειαν του σκυλιού του, νύκτα τινά ενώ αμείριτος ο ρήθεις μουχάρης μετέβαινε εις την οικίαν του, έπεσεν κατ' αὐτοῦ μετ' ἄλλων δύο, ὡς λέγεται, καὶ τὸν ἔκαμαν τοῦ ἀλταίου, πρὸς μετριάκον του πολλοῦ του ζήλου διὰ τὴν θέσιν τοῦ Μπόγια. 'Ο δαρείς ἀνῆλθεν ἀμέσως εἰς τὸ χροκίμι καὶ κατήγγειλεν εἰς τὸν 'Αστυνόμον ὡς αὐτοῦρους τοῦ δαρμού του Πάσχου 'Αγόρωφ, Βησάριον Παπασάν καὶ Στέργιον Τζιμαν, ὃ δὲ 'Αστυνόμος αὐτοστιγμὴ, ἐπειδὴ ἔδωκε βασιλικὸς ἄνθρωπος καὶ δὴ μπόγια, ἔστειλε πρὸς ζαπτιέδες καὶ νύκτωρ ἀπῆλθον αὐτοὺς ἐκ τῶν οἰκιῶν των εἰς τὰς φυλακάς, περδιάσαντες καὶ ἄστυλιν καὶ πάντα νόμον, εἰς τὴν οἰκίαν μαλίστα τοῦ Στεργίου Τζιμα εἰσῆλθον διαρρήξαντες τὴν θύραν, ἐπειδὴ δὲν ἦγον εἰς αὐτοὺς. 'Εμειναν ἄνω τῶν δέκα ἡμερῶν εἰς τὰς φυλακάς καὶ προῆλθε ἀπελύθησαν ἐπὶ ἐγγυρήσει διὰ τὸ δικασθῆαι μετὰ ταῦτα.

Ὡς δὴ μακρὸν Μετσόβου ἐφορτώθημεν εἰς τὴν ῥάχιν μας τὸν Δημήτριον Μπόταν, ἡ πρώτη του πρᾶξις ὡς δημάρχου ἦτο νὰ κεντρήν κατὰ τὸ ἥμισυ τὰς λευκὰς τῆς πλατείας τῆς 'Εκκλησίας, καὶ νὰ πύσῃ τὸν κλητῆρα τοῦ Δημάρχου Γεώργιον Τσαμῆλιν, διορίσας ὡς τοιοῦτον τὸν ἀχώριστον σύντροφόν του τὸν Γκούτσιαν Τζιότζιον. 'Ητο διαταγὴ ἀπὸ τῶν 'Ιωάννινον νὰ ἀλλαχθῶν ἐφόρος ὅλοι οἱ μουχάρηδες καὶ νὰ διορισθῶν νέαι, οὗ ἦτον ὅμως ἡ διαταγὴ ἔμεινε ἀγράφος χάρις, διότι διορίσθησαν πάλιν οἱ παλαιοὶ ἀπ' οὗ ἔδωκαν πρὸς τὸν Καίμακα κληρὸν ἂν δέκα λίρας ἑκάστος, ἐν ὅλῳ πενήκοντα. — Πρὸ ἡμερῶν εἶχε μεταβῆ εἰς Βοστίαν ἡ οικοδόσῃσα τὸ πρῶτον Καίμακα κληρὸν δι' ὑποθήσεως τῆς, ἐπιστρέψασα δὲ ἐκεῖθεν λέγει ὅτι, καθ' ἡ ἡκουσα ἀπὸ τὸν πρῶτον Καίμακα κληρὸν εἶναι οἱ μόνοι αἰτίαι τῆς κακοδιαμονίας τοῦ Μετσόβου εἶναι ὁ Στέργιος Τζιμανόπουλος καὶ ὁ 'Ασλάν βέης, αὐτοὶ οἱ δύο ἔν λείψουν ἀπὸ τὸ Μετσόβον, ἡσχάζει ὁ κόσμος. Αὐτὰ τὰ λόγια τὰ λέγει ὁ πρῶτον Καίμακα κληρὸν Μετσόβου, ὅστις εἶναι ἀκεραίου χαρακτῆρος ἄνθρωπος καὶ ὅχι ρουφετδόχος καὶ ὅστις τώρα δικαίει τὸ Παγώνιον δικαιοσύνη.

Ἡ δούτις τῶν Κρητικῶν πραγμάτων κρατεῖ τὴν ἑλληνικὴν κυβερνήσιν εἰς διαρκὴ ἀνυψώσιν. Καθ' ἑκάστην δὲ οἱ ὑπουργοὶ συνέρχονται εἰς συμβούλιον τὴν ἐνδεκάτην πρωτὴν ὥραν τῆς Δευτέρας ἀνεληνόντες εἰς τὰ ἀνάκτορα συνεργαζόμενα μετὰ τοῦ Βασιλέως. οἱ ὑπουργοὶ τῶν 'Εξωτερικῶν καὶ Ναυτικῶν. Περὶ δὲ τὴν μεσημβρίαν συνεκροτήθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν ὑπουργικὸν συμβούλιον διαρκέσαν ἐπὶ μίαν καὶ πλεον ὥραν. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ συμβουλίου ὁ ὑπασιτιστὴς τοῦ Βασιλέως κ. Παπαδιαμαντόπουλος συνεδιέλεχεν μετὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐπὶ 1½ ὥραν ἀνακουφιστὰς διατάγας τοῦ Βασιλέως. Τὴν ἐσπέραν δὲ συνῆλθεν ἐκ νέου τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον περὶ ὥραν 8 μ. μ. παρισταμένου ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἀυλάρχου κ. Παπαρηγοπούλου ὅστις εὐθὺς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συνεδριάσεως ἀνῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Αἱ παραστάσεις εἰς τὰς οποίας ἡ ἑλληνικὴ κυβερνήσις τηλεγραφικῶς διὰ τοῦ ἐν Κων)πόλει πρεσβευτοῦ καὶ τῶν ἄλλων πρεσβειῶν προέβη περιστρέφονται εἰς τοῦτο ὅτι συμφῶρον εἶναι ἡ Πύλιν νὰ ἀρῇ πᾶν ἐμπόδιον ἐκ τῆς νήσου προκαλοῦν τὴν ἐπιδεινύσιν τῆς καταστάσεως ἐν τούτοις παρετηρήθη ὅτι ἡ ἐν Κρήτῃ διοίκησις ὅσῳ καὶ ὁ τουρκικὸς στρατὸς πᾶν ἄλλο συνετέλεσαν ἡ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως, τούναντιον μάλιστα ὁ στρατὸς ἐπρωταγωνίστησε κατὰ τὰς ἐν Χανίοις σφαγὰς καὶ ᾗδῃ καθ' ὅλην τὴν νῆσον φέρεται ἀκατασχέτως πρὸς παντὸς εἶδους βιαιοπραγίας σφαγῶν, ἐμπρησμῶν καὶ

ληηλασιῶν. Ἡ ἑλληνικὴ κυβερνήσις διπλωτικῶς τῶσφ διὰ τοῦ ἐν Κων)πόλει πρεσβευτοῦ αὐτῆς, ὅσῳ καὶ διὰ τοῦ ἐν Κρήτῃ ἀντιπροσώπου τῆς ἐξήντησεν ὅσῳ τὸ ἐξ αὐτῆς πάντα τὰ μέσα πρὸς ἐπαναφορὰν τῆς τάξεως, ἀλλὰ δὲν εὗρεν ὡς ἤλπιεν συνεργάτας καὶ ἐκεῖ τουρκικὰς ἀρχάς. Ἡ ἑλληνικὴ κυβερνήσις ἐν τέλει ἀποτεινόμενη πρὸς τὰς δυνάμεις ζητεῖ τὴν παρέμβασιν αὐτῶν πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένων σοβαρωτέρων περιπλοκῶν.

Ὁ κοινὸς πόθος τῶν Δυνάμεων εἶναι ὅπως μὴ διαταραχθῇ τὸ ἐν 'Ανατολῇ καθεστῶς. Συνεπεία τούτου ὅσῳ ἱερὸς καὶ ἅγιος εἶναι ὁ ἀγὼν τῆς Κρήτης ὁ περὶ ἐνώσεως μετὰ τῆς 'Ελλάδος ἡ ἑλληνικὴ κυβερνήσις θεωρεῖ ὅτι πᾶν διάδημα τείνει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἤθελεν ἀποβῆ ἐπιζήμιον δι' ὅλον τὸν ἑλληνισμόν.

Οὗτω μετὰ μετριοπαθείας ἐπιθυμεῖ νὰ πολιτευθῇ ἡ ἑλληνικὴ κυβερνήσις φρονούσα ὅτι εὐάρεστος διὰ διπλωματικῆς ὁδοῦ λύσις δὲν ἀφίσταται ἐπὶ πολὺ. Ἐννοεῖται ὅτι τοιαύτην ἐκδοκὴν ἐξαρκεῖται πρὸς πάντων ἐκ τῆς διαθεσεως τῆς Πύλης ὅπως μὴ ἐπιδεινώσῃ τὴν κατάστασιν. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει πᾶσα αἰφνιδια ἐπαναστατικὴ περιπέτεια ἀπελύθη νὰ ἐκθέσῃ εἰς σοβαροὺς κινδύνους τὴν ἐν Κρήτῃ ἑλληνικὴν πληθυσμὸν ἤθελεν ἰσχύσει ἐν μᾶ καὶ μόνῃ στιγμῇ νὰ μεταβῇ ἄρδην τὴν πολιτικὴν ταύτην.

Ἡ ΣΤΕΦΙΣ ΤΟΥ ΤΣΑΡΟΥ ἐπανηγυρίσθη ἐν Γαλλίᾳ ὡς ἐθνικὴ ἐορτὴ. Τὰ δημοτικὰ συμβόλια ἐλήφθησαν συγχαρητήρια ψηφίσματα, αἱ οἰκίαι ἐστολίσθησαν διὰ ρωσικῶν σημάτων, εἰς τὰ θέατρα ἐδόθησαν δωρεὰν παραστάσεις καὶ εἰς τὰ στρατεύματα διανεμήθησαν ἐκτάκτως μερίδες τροφῆς καὶ οἶνου. Ἀλλὰ καὶ ἄλλως αἱ ἐορταὶ τῆς Μόσχας ἐπεμαρτύρησαν τὴν κολοσιανὴν τῆς Ρωσίας δύναμιν, ἥς ἐνώπιον ἡ Εὐρώπη ἱσταται ἐμπλεὲς θαμβῶς καὶ δόξας. Ἡ ἀπεριγραπτὴς μεγαλοπρεπὴς πομπὴ τῆς εἰσόδου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ζεύγους καὶ τῆς στέψεως εἶχε καὶ βαθύτεραν ἐννοίαν δικαιολογούσαν τὴν δαπάνην δεκάδων ἑκατομμυρίων ρουβλίων. Χίλιοι πεντακόσιοι μεγάλοι δούκες καὶ πρίγκηπες, ρώσοι καὶ ξένοι στρατηγοί, πάντες ἱππεύοντες θυμοειδεῖς ἵππους ἀπετέλουν τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ Τσάρου κατὰ τὴν εἰσόδον, ἐκατοντάδες δὲ χιλιῶδες ἀνευφύμουν μετ' ἐντάσεως λατρείας, ἂν ἀμέγαλον πλεον οἱ ἐσπῆριοι λαοὶ τὴν προσοχὴν τῶν Ἀγγλῶν ἀνταποκριτῶν ἐλκυσεν ἰδίως ὁ ὅμιλος τῶν Ἀσιατῶν ὑποτελῶν, ἀποκρίνων ὅτι, ἐν διαστήματι τῆς ἀπὸ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου τεσσαρακονταετίας, ἡ ρωσικὴ δὲν ἐγένετο μόνον ἡ κορυφαία ἐν Εὐρώπῃ δύναμις, ἀλλ' ἰδέσποσε καὶ μεγάλου μέρους τῆς Ἀσίας καὶ ἀσκέει σήμερον ἐν Πεκίνο ὅσῳ ἐν Παρίσις ἐμπροσθόν. Τοῦ ὁμίλου ἡγούμενο ὁ Ἐμίρης τῆς Βοχάρας καὶ ὁ Χάνης τῆς Χιβάς, ἐπιβάνοντες χρυσοφαλάρων ἵππων καὶ ἀποστράπτοντες ἐκ πολυτίμων λίθων φέροντες πλουσίους καὶ πολυχρόμους ἀσιατικούς ἱματισμούς καὶ ἀκολουθούμενοι ὑπὸ μελαψῶν Τουρκομένων, ὑπὸ πλατυπροσώπων Καλμουκῶν.

ΤΟ ΠΟΛΥ ΤΟΥ ΡΩΣΙΚΟΥ λαοῦ τηρεῖ ἀκμαίαν καὶ ζῶσαν τὴν πίστιν καὶ ὁ Τσάρος, ὁ χρυσεὶς ὑπὸ τοῦ κλήρου ἐν τῷ σερμῷ τοῦ Κρεμλίνοῦ ἱερῷ περιεβλήθη ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης θεῖον αὐτοχρόνιον κύρος. Ὑπῆρξε δ' ὅπως συνηθιστικὴ ἡ στιγμὴ καθ' ἣν ὁ κραταίως μονάρχης, εἰς δὲν καὶ ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας ἀτέμνον φαίνεται ἀνοιγόμενον τὸ μέλλον, ἀπὸ ἀνήγγελε γεωγυνὴ τῇ φωνῇ τὸ σύμβολον τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, ἐνεδύθη, Βοηθεῖα τῶν μητροπολιτῶν τῆς Πετροπόλεως, Μόσχας καὶ Κιέβου τὴν πορφυραν, καὶ θεὸς ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐκείτου κεφαλῆς τὸ στέμμα, ἡγίους δι' αὐτοῦ καὶ τὴν κορυφὴν τῆς ἐνώπιόν του γονυπετησάσης αὐτοκρατορίας, εἶτα δ' ἀποβίβας τὸ ξίφος, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερὸν ἐνθα ἐχρίσθη. Ἡ Εὐρώπη περιμένει ἐναγωνίως νὰ

ἴδῃ τίνι τρόπῳ θὰ ἐπιδράσῃ ἡ στέψις ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τῆς ρωσίας. Ἐπὶ δύο αἰῶνας μεγάλῃ ιδέᾳ τοῦ ἀπεραντοῦ Κράτους ἦτον ἡ ὑπεράσπισις καὶ ἀπελευθέρωσις τοῦ ὀρθοδόξου κόσμου τῆς Ἀνατολῆς καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διεξήχθησαν δέκα μεγάλοι πόλεμοι. Ἀλλ' ἐπ' ἰσχυρῶν ἀνεφάνη δυσταγμὸς τὴν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς ταύτης, δυσταγμὸς δὲν δικαιολογεῖ ἐν μέρει ἡ ἀγνομοσύνη τινῶν ἐκ τῶν χειραφετηθέντων γενῶν.

ΧΑΝΙΑ 19 Μαΐου. Ἡ πολιτορμία τοῦ Βάμου ἐλύθη. Ὁ 'Αβδουλάχ πασάς ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ ἐξετόπισε τοὺς κατέχοντες τὴν θέσιν Ταϊβαρὰ Κρήτας, ἐξασφαλίσας οὕτω τὴν ὑποχώρησιν τοῦ ἐν Βάμῳ πολιορκουμένου τουρκικοῦ ἀποσπασματος.

Ὁκτακόσιοι Τούρκοι στρατιῶται περίπου ἀπεδίδωσαν εἰς Χανία προσερχόμενοι ἐκ Σμύρνης.

ΧΑΝΙΑ 19 Μαΐου. Χθὲς τὸ ἀπόγευμα ὁ 'Αβδουλάχ πασάς ἐπὶ κεφαλῇ τῶν ἀρχηγῶν μετ' αὐτοῦ ταγματῶν διευθύνθη εἰς τὸ χωρίον Ταϊβαρὰ καὶ ἐξετόπισε κατ' ἀρχὰς τὰς προφυλακάς καὶ ἔπειτα τὸ κύριον σῶμα τῶν Κρητῶν οἵτινες εὐρίσκοντο ἐστρατοπεδεμένοι ἐκεῖ. Τὴν πρῶτην ἡλευθέρωσιν ἡ φρουρὰ τοῦ Βάμου. Οἱ Κρήτες καὶ οἱ Τούρκοι ὑπέστησαν ἀσχημάτους ἀπωλείας.

ΧΑΝΙΑ αὐθιμέρον. Τὸ μέγα γαλλικὸν θαρρηκτὸν «Ποσειδὼν» ἀπέπλευσε σήμερον ἀπὸ τῆς ἐκ Χανίων διευθυόμενον κατ' εὐθείαν εἰς Πειραιᾶ.

ΧΑΝΙΑ, 20 Μαΐου. Εἰς τὴν κατὰ τοῦ Τζιβαρὰ καὶ Βάμου ἐξοδὸν οἱ Τούρκοι ἀπώλεσαν 11 ἄνδρας, ἐξ ὧν εἰς ἀξιωματικούς, οἱ δὲ Κρήτες 17. Ἐφ' ὃ ὑπὸ τῶν 'Αβδουλάχ πατῶν στρατεύματι ἐφόρμα κατὰ τὸ χωρίον Τζιβαρὰ, ἡ φρουρὰ τοῦ Βάμου ἔκκαμε ἐξοδὸν διὰ τῆς λόγης καὶ διεσχίσε τὸν κύκλον τῶν πολιορκητῶν. Ἡ μαχὴ διήρκεισε τρεῖς ὥρας. Ἀμὰ ὁ Βάμος ἐκινώθη οἱ Κρήτες ἐδράμον εἰς αὐτὸν καὶ ἀντεκδικούμενοι ἐπυρπόλησαν τὸ Διοικητήριον καὶ τὸν στρατῶνα. Οἱ δὲ Τούρκοι ἐπυρπόλησαν τὸν Τζιβαρᾶν.

ΧΑΝΙΑ, αὐθιμέρον. Εἰς τὰ περίεξ τῶν Χανίων φόνου μετὰ τοῦ Μουσουλμάνων καὶ χριστιανῶν, συγχρόσεις, λεηλασίαι καὶ πυρπολήσεις ἀναγγέλλονται τακτικῶς ἐκάστην ἡμέραν. Ἡ ἀναρχία εἶναι πλήρης. Φαίνεται δύσκολον νὰ ἀποκατασταθῇ ταχέως ἡ τάξις. Ἡ ἐπαναστασις ἐξαπλοῦται καθ' ὅλην τὴν νῆσον.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 20 Μαΐου. Δύο ἀτμόπλοια ἐφ' ὧν ἐπιβαίνουσιν 1600 στρατιῶται Τούρκοι μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀπαιτουμένων πολεμοφοδίων ἀπέπλευσαν κατ' εὐθείαν εἰς Κρήτην.

ΜΟΣΧΑ 21 Μαΐου. Ἡ ἐορτὴ τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου ἐπανηγυρίσθη λαμπρῶς εἰς τὸ ἑλληνικὸν μοναστήριον χοροστατούντος τοῦ Ἱερώων καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τεσσάρων Πατριαρχείων Μητροπολιτῶν. Παρίσαντο αἱ πρίγκηπες, ὁ ἐνθουσιασμός δὲ τῆς ἑλληνικῆς ἀποικίας μέγας.

Τὸ μέγα γεῦμα τὸ ὅποιον ἐδόθη χθὲς εἰς τοὺς στρατάρχας, εἰς τοὺς εὐγενεῖς καὶ εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν ἐπαρχίων τῆς Αὐτοκρατορίας ὑπῆρξε λαμπρὸν. Οὐδὲν ἀξιοσημειώτων ἐπεισῶν ἐχρησάσθη 70,000 στρατοὶ εἰς τρία ἔτη νὰ καθυποτάξῃ τὴν νῆσον, τί θὰ χρειασθῇ μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν καὶ ποῖον ἀριθμὸν στρατοῦ ἔσονται νὰ διαθέσῃ. Σημειώσατε δὲ ὅτι τότε ἡ ἑλλάς δὲν εἶχε οὐδὲν πολεμικὸν πλεόν. Ἡ Κρήτῃ ἀπ' ἧς ἡ ἑλλάς ἀπέκτισε πολεμικὰ πλεοναυτικάς μόνον ἀνέκει εἰς τὴν Τουρμὴν οὐσιαστικῶς δὲ εἰς τὴν ἑλλάδα. — Προχθὲς ἐλήθησαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τηλεγραφήματα ἐκ Χανίων ἀγγέλλοντα λεπτομερεῖας τινὰς περὶ τῶν μετὰ τὴν λύσιν τῆς πολιορκίας τοῦ Βάμου. Ὅτι κατὰ τὴν μάχην ἡ ἑπεία ἐγένετο πρὸς κατάληψιν τοῦ χωρίου Τζιβαρὰ ἐφονεύθησαν 75 Τούρκοι στρατιῶται, ἐπληρώθησαν δὲ 40. Αἱ πληροφορίες αὗται παρεσχέθησαν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως. Κατὰ τὰς αὐτὰς ἐκ Χανίων τηλεγραφικὰς πληροφορίας ὑπὸ χρονολογίαν 20 Μαΐου οἱ Τούρκοι ἔκαυσαν μίαν οἰκίαν πολυ-

ἀνεκίοντα τέσσαρα θαρρηκτᾶ. ΡΕΘΥΜΝΟΣ. Πλείονες τῶν 2000 χριστιανῶν ἄνδρες καὶ γυναῖκες φεύγοντες τὰς βιαιοπραγίας τῶν Μουσουλμάνων οἰνίτες ἐξακολουθοῦσι νὰ καταστρέφωσι τὰ περίχωρα, προσέφυγον εἰς Ρεθύμνον ἐστερημένοι παντὸς μέσου συντηρήσεως.

Οἱ Κρήτες συνελθόντες τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν εἰς συλλαλητήριον ἐξέφρασαν τὴν εὐχὴν ὅπως τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων ἀνοίξωσι κατὰ τοὺς συνεισφορῶν ὑπὲρ τοῦ Κρητικοῦ ἀγώνος. Τούτου ἕνεκα αἱ κυριώτεροι τῶν ἐφημερίδων ἀπεδέχθησαν τὴν πρότασιν καὶ δέχονται ἐράνους. Πρὸ τούτου εἰς Ἡπειρώτῃς προσελθὼν εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ «Ἀστεως» κατέβηκε πεντακόσιος ἀρχαῖος ὑπὲρ τοῦ ἀγώνος. Ὡστε ὁ πρῶτος πάλιν ἀνοίξας τὸ βαλκαντινὸν τοῦ Ἡπειρώτῃς. Οἱ ἐρανοὶ δὲ ἐξακολουθοῦν ἀποστελλόμενοι εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ἐφημερίδων. Καὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας ἤρξατο ἡ συλλογὴ ἐράνων. — Ὁ στρατηγὸς Κορωνάσις ἀγωνισθεὶς κατὰ τὸ 1866 ἐν Κρήτῃ, ἐρωτήθη περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ καταστάσεως — «Εὐλογητὸς ὁ Θεός, ἀνέκραξεν. Ὁ κύβος ἐρρίφη. Ἡ Κρήτῃ τὴν φορὰν ταύτην εἶναι ἡνωμένη. Τὸ προαισθηθῆναι. Μελονοῖ ἀπωλείας τὴν πρῶτην εὐκαιρίαν, ἀναφύεται ᾗδῃ δευτέρα ταύτη. Οἱ Κρήτες ἀπὸ τοῦ ἐνός μέχρι τοῦ ἄλλου ἄκουσεν τῆς νήσου λαμβάνοντες τὰ ὅπλα κρησσοῦσι τὸ τέλος τῶν βασάνων. Τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἐγείρεται εἰς τὴν πρόκλησιν. Χιλιάδες ἐράνων, χιλιάδες ἐθελοντῶν. Τὴς τομὰς πλεον» ἀντίστη; Ναί ἡ Κρήτῃ εἶναι ἡνωμένη! καὶ ἡλευθερία εἶναι εἰς τὰς χεῖρας σας. Πρέπει νὰ εἰμεθα ἀνέκδοτοι καλλιτέρως τύχης, ἀνέκδοτοι εὐρύτερον ἑθνικῶς μέλλοντος ἐάν δὲν ὁράξωμεν τὴν παρουσιαζομένην εὐκαιρίαν» — Αὐτὰ εἶπεν ὁ γενναῖος στρατηγός, ἀνώτερος δὲ ἀξιωματικὸς ἐρωτήθη περὶ τῆς λύσεως τῆς πολιορκίας τοῦ Βάμου «Ὅλοι ἀνεμεινόμενοι τὸ ἀποτέλεσμα (εἶπεν) τούτου τῆς πολιορκίας. Ὅλοι εἰχόμενοι ἐκπρίναι τὸν πρόπον καθ' ὃν διεξήγετο καὶ τὴν ἐμπνευσιν εἰς τὴν ὅποιαν ὄφειλε τὴν ἀρχὴν τῆς. Πῶς ἦτο δυνατόν νὰ ὑπεριγύσουν οἱ Κρήτες, εὐρεθέντες μεταξύ δύο πυρῶν στρατευμάτων τῶν ὁποίων τὸ ἐν ἦτο ἴσον πρὸς αὐτοὺς τὸν ἀριθμὸν τὸ δὲ διπλάσιον ἴσως. Τὴν ἡδύνατον νὰ κάμουν. Φρονῶ ὅτι ἡ ἐπαναστασις δὲ ἐπακταθῇ μάλλον μετὰ τὴν πολιορκίαν τοῦ Βάμου, ἡ δὲ ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου κτηθεῖσα πείρα θὰ πείσῃ τοὺς Κρήτας ὅτι δὲν συμφέρει νὰ ἐπαναλάβωσι διαδημάτων ἡμεῖς τῶν τοῦ Βάμου. Διότι ποῖον τὸ ὄφελος ἐκ ταυτῆς ἐπιτυχίας; Ἐάν ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἐπαναστατῶν ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἀποβίβωσι μετ' ἑλπίδων ἐπιτυχίας εἰς τελικάς, εἰς καίρια κυτήματα, ὡς ἡ πολιτορμία τῶν Χανίων καὶ τῆς Ρεθύμνου, μάλιστα τότε ἡ ἀγαθὴ ἐκδοκὴ τοιούτων ἐγχειρημάτων θὰ εἶδε τέλος εἰς τὴν ἐπαναστάσιν διὰ τῆς πλήρους οὐ τοῦ τῶν Κρητῶν κατοχῆς τῆς νήσου. Ἀλλὰ πολιτορμία μὲ τοιοῦτον περιορισμένον σκοπὸν ὡς ὁ Βάμος εἶναι ὡς ἀδύνατον. Ἐάν οἱ Κρήτες ἔχουσιν πολεμικὰ ὅπλα ὑπάρχει ἐλπίς νὰ ἀναδειχθῶσι νικηταί, αὐτοὶ ἐάν τὸ 1866 ἡ Κρήτῃ εἶχεν ἦρωας ἡ σημερινὴ γενεὰ τῶν Κρητῶν εἶχε τιτάνιας, οἱ νεοὶ αὐτῆς οἱ πλείστοι εἶναι μυθώδους τόλμης. Ἐάν ὁλοκληρῶσιν λοιπὸν ἐπὶ τὴν τότε κατάστασιν ἐχρησάσθη 70,000 στρατοὶ εἰς τρία ἔτη νὰ καθυποτάξῃ τὴν νῆσον, τί θὰ χρειασθῇ μετὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν καὶ ποῖον ἀριθμὸν στρατοῦ ἔσονται νὰ διαθέσῃ. Σημειώσατε δὲ ὅτι τότε ἡ ἑλλάς δὲν εἶχε οὐδὲν πολεμικὸν πλεόν. Ἡ Κρήτῃ ἀπ' ἧς ἡ ἑλλάς ἀπέκτισε πολεμικὰ πλεοναυτικάς μόνον ἀνέκει εἰς τὴν Τουρμὴν οὐσιαστικῶς δὲ εἰς τὴν ἑλλάδα. — Προχθὲς ἐλήθησαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τηλεγραφήματα ἐκ Χανίων ἀγγέλλοντα λεπτομερεῖας τινὰς περὶ τῶν μετὰ τὴν λύσιν τῆς πολιορκίας τοῦ Βάμου. Ὅτι κατὰ τὴν μάχην ἡ ἑπεία ἐγένετο πρὸς κατάληψιν τοῦ χωρίου Τζιβαρὰ ἐφονεύθησαν 75 Τούρκοι στρατιῶται, ἐπληρώθησαν δὲ 40. Αἱ πληροφορίες αὗται παρεσχέθησαν ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως. Κατὰ τὰς αὐτὰς ἐκ Χανίων τηλεγραφικὰς πληροφορίας ὑπὸ χρονολογίαν 20 Μαΐου οἱ Τούρκοι ἔκαυσαν μίαν οἰκίαν πολυ-

σάν ἐκ Κρήτας, εἰς δὲ τὸ χωρίον Σταρουμάτα πέντε οἰκίας. Ἐν Χανίοις ἡσυχία. — Δύο βουλευταὶ τῆς ἐπαρχίας Ρεθύμνης ἐφθασαν εἰς Ἀθήνας συνοδευόμενοι τὰς οικογενεῖας των. Οἱ αἱ ἐρωτήθησαν περὶ τῆς ἐν Κρήτῃ καταστάσεως «Δὲν ὑπάρχει καμία ἀμφιβολία, εἶπον, ὅτι ἡ σημαντὴν κατὰστασις τῆς πατρίδος μας εἶναι κρίσιμωτέρα τῆς τοῦ 1889. Τότε ἡ ἐπαναστασις δὲν εἶχε γενικὸν χαρακτῆρα τὸν ὅποιον ἐλαθε σήμερον! Καὶ τὰ πλέον συντηρητικώτερα στοιχεῖα τῆς νήσου, καὶ αὐτοὶ οἱ προνομιώτεροι τῶν πολιτῶν ἠναγκάσθησαν ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ κηρυχθῶσιν ὑπὲρ τῆς ἐπαναστάσεως. Ἀνεγνώσαμεν τὸ ἄρθρον τῶν «Ἡμερησίων Νέων» τὸ ὅποιον ἀναφέρει ὅτι ἡ ἑλλάς δὲν εἶναι εἰσέτι εἰς κατάστασιν νὰ ἀναλάβῃ χρηματικὰς εὐθύνας τόσο βαρεῖας ὅσας συνεπάγεται ἡ προσάρτησις τῆς κατατροχούμενης ὑπὸ τῆς πείρας νήσου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι αἱ ἀλλεπάλληλοι ἐπαναστάσεις καὶ αἱ ἐπιδιώσεις κατὰστροφῇ ἡμιπόσαν τὴν ὑλικὴν προαγωγὴν τῆς νήσου καὶ ὁ τόπος μας πάσχει οικονομικῶς, ἀλλὰ σὰς βεβαιῶ ἰδῶ ὅστις γνωρίζω τὰ πραγματὰ καλλίτερον ἀπὸ τοὺς συντάκτας τῶν «Ἡμερησίων Νέων» ὅτι δὲν περιῆλθεν εἰς τοιοῦτον σημείον ὥστε νὰ ἐπιβάρυνται αἰσθητῶς τὸν προϋπολογισμόν τῆς ἑλλάδος. Ὁ ἀξιοδοτὴς βεβαιῶ ὅτι ἡ ἑλλάς διὰ τὴν Κρήτην, ἀλλὰ καὶ τὰ κέρδη τὰ ὑπὸ τὰ ἀποδωσθῇ δὲν θὰ εἶναι ἀσχημάτα. Ἡ Κρήτῃ εἶναι εὐφροσυνώτατη καὶ ἐάν οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀφελῶν ἐλευθερίαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν προϊόντων αὐτῆς καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας καὶ τοῦ ἐμπορίου τάχιστα θὰ ἀναλάβῃ υλικὰς καὶ θὰ καταστήσῃ πράγματι ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίαν ὁ μαργαρίτης τῆς Μεσογείου».

Τὴν Τρίτην ἡ Α. Γ. ὁ Διάδοχος ἦγε τὴν ὀνομαστικὴν Αὐτοῦ ἐορτήν. Ἐπὶ τούτῳ ἐβλήθη τὴν 11 ὥραν π. μ. ἐν τῷ ναυερῷ δεξιολογία εἰς τὴν παρίστησαν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, ἡ Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκη, οἱ Α. Γ. οἱ πρίγκηπες, ὁ πρωθυπουργός, οἱ ὑπουργοὶ καὶ οἱ αὐλικοί. Μετὰ τὴν δεξιολογίαν ἀπεστάλησαν εἰς τὴν Α. Γ. τὸν Διάδοχον εἰς Μόσχαν τὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα. Τὴν ἐσπέραν ἐφωταγλήθη ἡ Στρατιωτικὴ Λέσχης, ἥτις ἀπέστειλε συγχαρητήριον τηλεγράφημα εἰς τὴν Α. Γ. ὅστις τυγχάνει καὶ πρόεδρος αὐτῆς. — Κατ' εἰδήσεις ἐκ Ρωσίας εἶναι ἀληθὴς ἡ διάδοσις ὅτι ἐπικινεῖται ἀμέσως ἐπιβολὴ δασμῶν ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς εἰς Ρωσίαν σταφίδας. — Ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐγένοντο τὴν παρελθούσαν ἑβδομάδα τέσσαρες δυνάσεις σεισμοῦ αἰσθηταὶ ἰδίως ἐν Λαρίσῃ. — Ἐδημοσιεύθη Β. Διατάγμα δι' οὗ ὁ πῆρις ἀπολυθεὶς καθηγητὴς τῆς ἀρχαῖου γλώσσας ἐπανεγέρθη εἰς τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἔδραν τὴν ἐν τῇ «Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως» ἐδημοσιεύθη καὶ μικρὰ εἰσαγωγικὴ ἐκδοσις τοῦ ἴπουρου πρὸς τὸν Βασιλέα. Διὰ τῆς ἐκδόσεως ταύτης ὁ κ. Ἰππουρός διηκολογεῖ πρὸς τὸν Βασιλέα τὸν ἐκ νέου διορισμὸν τοῦ κ. Οικονομοῦ καὶ κατακρίνει τὸν προκατάρχον τοῦ ὑπουργίου τῆς Παιδείας ὡς ἀδίκως ἀπολύσαντα τῆς θέσεως τοῦ τὸν κύριον καθηγητὴν εἰς δὲν ἐπέριψε καὶ λόγους λογοκλοπίας καὶ ἡθικῆς.

Κατὰ τηλεγραφικὰς πληροφορίας ἐκ Βουκουρεστίου τὰ συμπεράσματα τῶν εἰσαγγελῶν τῶν Ἑρετῶν ἐπὶ τῇ ὑποθέσει Ζάππα εἰς τὰ εἴδη ὅτι ὁ κ. εἰσαγγελεὺς ὑπεστήριξε ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπὴ ὡς κλάδος διοικητικῆς ἀποτελεῖ μέρος τοῦ ἑλληνικο

βάτον δωρεάν τοὺς ἀπόρους ἀσθενεῖς.

— Ἀεχώρησεν εἰς Τρίκαλα ὁ κ. Ἀποστ. Μπάρ-
δας διδάκτωρ τῆς Νομικῆς.

Ν. Φ. Πόρον. Ε. Π. Μαλακάσιον Ι. Π. Μανσοῦρα.
Συνδρομήσας ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν. Δ. Μ. Ἀλε-
ξάνδρεια. Ἐπιστολή ἐλήφθη. Μ. Μ. Ἀλεξάνδρεια
σᾶς ἐπρολάβαμεν. Μ. Σ. Τρίκαλα Ἐλάβομεν ἐπι-
στολήν. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ γραφόμενα. Θὰ ἀπαν-
τήσωμεν.

ΚΩΝΣΤ. ΡΩΜΑΪΔΗΣ

Ἐν βαρυπνευθύνῃ στενῷ κύκλῳ συγγενῶν
καὶ φίλων ἐτελέσθη τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα
ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Δου Νεκροταφείου μνη-
μόσυνον τοῦ πολυκλαύστου Κωνσταντίνου Ῥω-
μαΐδου. Γεννηθεὶς ἐν Κονίτῃ τῆς Ἡπείρου, δια-
κούσας τὰς ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τῇ γηρατρῇ
Ζωσιμαίᾳ Σχολῇ, ἀπῆλθεν εἰς Εὐρώπην νεώτα-
τος, ὅπου εἰς διάφορα καλλιτεχνικά κέντρα ἐπε-
δόθη εἰς τὴν ἐκμάθησιν καλλιτεχνικῶν ἐπιστη-
μῶν. Ὁ Κωνσταντῖνος Ῥωμαΐδης ὑπῆρξε πα-

ραδειγματικός τύπος οἰκογενειακῆς καὶ πολιτι-
κῆς ἀρετῆς. Μετὰ τῶν δύο αὐτοῦ ἀδελφῶν καὶ
ἐγχρίτων συμπολιτῶν μας κ. κ. Δημητρίου καὶ
Ἀριστοτέλους ἀπετέλεσε δι' ἀπαρδειγματίστων
καὶ ἐνδελεχῶν μόχθων καλλιτεχνικὴν δύναμιν,
ἥτις οὕτως κατάρθωσε νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ ὄνομά
της εἰς τὴν σύγχρονον Ἑλληνικὴν καλλιτεχνίαν
καὶ καταστάσῃ αὐτὸ Πανελλήνιον. Διὰ τῆς
ἀναπαράστασιν τῶν ἀρχαιολογικῶν κειμηλίων
μας καὶ τῆς διαδόσεως αὐτῶν ἀνὰ τὰς 5 Ἡπεί-
ρους τοῦ κόσμου, συνέδεσεν ἀδιαρρήκτως τὸ ὄνομα
αὐτῶν μετὰ τὴν ἡμετέραν ἀρχαιολογίαν, πρὸς τὴν
τοὺς συνέδεσαν ἄξια λόγου ἐκδουλεύσεις, ἀπρο-
καλύπτως ἀνομολογούμεναι ὑπὸ διαφόρων ἀρ-
χαιολογικῶν ἰνστιτούτων. Τὰ πρότυπα ὅσον καὶ
τέλεια ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν φωτογραφικὰ καὶ φω-
τοτυπικὰ ἐργοστάσια τῶν μοναδικῶν ὄντως, εἰς
τρόπον ὥστε καὶ τῶν ξένων νὰ ἐκκύουν τὸν θαυ-
μασμόν, τιμῶσιν ἀληθῶς αὐτοὺς ὅσον καὶ τὴν
παρ' ἡμῖν καλλιτεχνίαν, ἣν τὸ ἐπ' αὐτοῖς ἀνύ-

ψωσαν εἰς περιωπὴν ζηλευτὴν. Οὐ μόνον ὡς καλ-
λιτέχνης διέπρεψεν ὁ Κωνσταντῖνος Ῥωμαΐδης,
ἀλλὰ καὶ ὡς βιομήχανος καὶ ὡς ἀρχιτέκτων
ἀψευδῇ δὲ τεκμήρια τοῦ δημιουργικοῦ καὶ παρα-
γωγικοῦ αὐτοῦ πνεύματος τυγχάνουσι τὸ ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ Νίκης περικαλλὲς μέγαρον Ῥωμαΐδων, τὸ
ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνᾶς ὅμοιον, τοῦ ἐπ' ἀδελφῇ
γαμβροῦ του κ. Ν. Καρτεράκη καὶ τὸ ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ Ἑρμοῦ Παρισινὸν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν καὶ
πλούσιον κατὰστημά του.

Τοιοῦτος ὑπῆρξεν ὁ Κωνσταντῖνος Ῥωμαΐδης,
ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ὁποίου συγγε-
νεῖς καὶ φίλοι ἐν προφανεῇ συγκινήσει ἀπνέθνηκαν
δεήσεις πρὸς τὸν Ὑκιστον.

Ἀπευθύνομεν ὅθεν καὶ ἡμεῖς τῇ βαρυπνευθύνῃ
οἰκογενεῖᾳ τὰ ἐγκάρδια συλλυπητήριά μας καὶ
ὁμοίως εὐχὰς ὑπὲρ ἀλήστου μνήμης τοῦ πολυ-
κλαύστου φίλου Κωνσταντίνου Ῥωμαΐδου.

ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΥΡΡΟΥ ΤΟ ΕΝ ΗΠΕΙΡΩ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ ΚΑΙ Η ΕΝ ΙΛΛΥΡΙΑ ΠΟΛΙΣ ΦΑΝΩΤΗ

(Συνέχεια καὶ τέλος)

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ ἐνεφανίσθησαν ἤδη τὸ
πρῶτον, εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν οἱ Ἰλλυριοὶ
(Ἀλβανοὶ νῦν), οἵτινες ἐπωφθαλμίων τὴν Ἡ-
πειρον, ὅπως οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν σήμερον, ἀνευ-
ρίσκοντες διαφόρους ἀφορμὰς καὶ αἵτια, ἀτίνα
συνήθως ἐφευρίσκουσιν οἱ τὰς κατακτήσεις μνη-
χανόμενοι. Ἐσχον δὲ τὸ θάρρος οἱ Ἰλλυριοὶ νὰ
ρίπτωσιν ὄμμα κατακτητικὸν ἐπὶ τῆς Ἡπείρου
ἐκ τῆς ἀκαταστασίας, ἐν ᾗ διετέλει ὁ βασιλικὸς
οἶκος τῶν Διακιδῶν, ὧν ἀπόγονος ἦν καὶ ὁ Πύρ-
ρος. Οὗτος, ὡς γνωστόν, διὰ τὴν ἀκαταστασίαν
ταύτην κινδυνεύσας νὰ θανατωθῇ ἔτι βρέφος ὢν
διεσώθη παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰλλυριῶν Γλαυ-
κίᾳ, ὅστις ἀναθρέψας αὐτὸν τὸν ἀποκατέστησε
μετέπειτα εἰς τὸν πατρικὸν θρόνον διὰ τῆς ἐκ-
τοῦ δυνάμεως καὶ ἐπιρροῆς, ἐπιφόβου οὔσης παρὰ
τοῖς Ἡπειρώταις. Μετὰ δὲ τὴν ἀποκατάστα-
σιν αὐτοῦ ὁ Πύρρος πρὸς ἀσφάλειαν ἑαυτοῦ καὶ
τῆς Ἡπείρου, καὶ ὅπως μὴ ἔχῃ τοῦ λοιποῦ πρό-
σκομμα εἰς τὰ σχέδια αὐτοῦ τοὺς Ἰλλυριοὺς,
ἰσχυροὺς ὄντας, ἐσχισμάτισεν, ἴσως ἐνταῦθα παρὰ
τῷ Ἀῶν, τὸ στρατόπεδον κατηρτισμένον ἐπι-
στημονικῶς κατὰ τὰς τότε μαθηματικὰς γνώ-
σεις, ὧν κάτοχος ἦτο ὁ Πύρρος, ὡς εἴρηται, καὶ
πιθανῶς ἦν τοῦτο διαρκὲς πρὸς ἀναχαίτισιν τῶν
λῃστρικῶν ἐπιδρομῶν τῶν Ἰλλυριῶν, αἵτινες
ἦσαν συνήθεις τοῖς τότε χρόνοις. Οὕτω λοιπὸν
οἱ Ἰλλυριοὶ καθυσύχάζον ἐξ ἀνάγκης ἐν τοῖς
τόποις αὐτῶν, ὡς μὴ δυνάμενοι διὰ τὸ σχημα-
τισθὲν στρατόπεδον τὰ τε στενὰ κατέχειν καὶ
τὸν Ἀῶν (β) διαπερᾶν ἀρόδως δσάκις ἤθελον,
τῶν Ἡπειρωτῶν πάντοτε ἐχόντων καὶ διακρα-
τούντων πρὸς τοῖς στενοῖς καὶ τὴν γέφυραν πρὸ
πάντων τὴν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ, ὡς καὶ ἄλλοτε
εἰς παρομοίας περιστάσεις τοῦτο ἐγένετο καὶ
πρότερον καὶ ὕστερον. Ἰδοὺ δὲ τί λέγει καὶ ὁ
Πολύβιος ἐπὶ ὁμοίου περιστατικοῦ μάλιστα τῆς

διακατοχῆς τῆς γεφύρας ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς και-
ροῖς. «τῶν δὲ Μολοσσῶν κατὰ τὸν Ἀῶν πο-
»ταμὸν τὴν γέφυραν κατεῖληφότων, ἐκώλυτο
»τῆς ὁρμῆς, καὶ πρῶτον ἠναγκάζετο διαμά-
»χεσθαι πρὸς τοὺτους. Συνέβη δὲ τὸν Αὐλὸν εἰς
»τοὺς Φανωτεῖς παραγενόμενον, καταλῦσαι
»παρὰ Νέστορι τῷ Κροπίῳ.» (Πολύβ. Τόμ. Δ'
ἐκδόσις Λειψίας 1816, σελ. 241). «Ὅταν λοι-
»πὸν στρατός τις κατέχῃ τὰ στενὰ καὶ τὴν ἐπὶ
τοῦ ποταμοῦ γέφυραν, φανερόν ἤδη γίνεται ἐκ
τῶν ἀνωτέρω, ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ προχωρήσῃ
ὁ ἐχθρὸς, ἐρχόμενος ἐκ τῆς Ἰλλυρίας (Ἀλβα-
νίας κυρίως) πρὸς τὰ ἐνδοτέρω τῆς παλαιᾶς λε-
γομένης Ἡπείρου, ὅσας δυνάμεις καὶ ἂν ἔχῃ
ὅσα μέσα καὶ ἂν διαθέτῃ. Ἀλλὰ τὰ πάντα
κατορθοῦνται διὰ τῶν φίλων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ
καὶ αὐτὰ τὰ ἀπρόσβλητα ὑποσεύονται καὶ αὐτὰ
τὰ ἀνέφικτα διευκολύνονται. Καὶ ὁ μὲν Χά-
ροψ διευκόλυνε τὴν διάβασιν τῶν στενῶν, ὡς
εἴρηται, τῷ φίλῳ αὐτοῦ Φλαμίνῳ· ὁ δὲ Νέ-
στωρ ὁ Κρόπιος ἐδέχθη παρὰ τῇ εἰκίᾳ αὐτοῦ τὸν
φίλον Αὐλὸν ἐν Φανωτῇ· διότι, οὗτος ἀπήντη-
σε τοὺς Μολοσσούς, κατέχοντας τὴν γέφυραν
καὶ ἐπομένως μὴ δυνάμενος νὰ διέλθῃ τὸν ποτα-
μὸν ἠναγκάσθη νὰ ὀπισθοχωρήσῃ παρὰ τοῖς τὰ
Ῥωμαίων ἀσπαζομένοις βέβαια κατοίκους τῆς
πόλεως Φανωτῆς, καὶ ἰδίᾳ παρὰ τῷ φίλῳ αὐτοῦ
Νέστορι τῷ Κροπίῳ, παρ' ᾧ καὶ κατέλυσεν ὡς
ἔχων ἐμπιστοσύνην.

Νῦν δ' ὁ λόγος ἄγει ἡμᾶς φυσικώτατα καὶ
εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος, Φανω-
τῆς, ἥτις κατὰ τὴν ἀνωτέρω σαφῇ ἐξηγήσειν
τοῦ Πολυβίου, ἔκειτο πέραν τῆς γεφύρας τοῦ
Ἀῶν, ἣν κατεῖχον οἱ Μολοσσοί, μὴ συγχω-
ροῦντες τὴν διάβασιν τῷ Αὐλῳ, ἐπιστρέψαντι
διὰ τοῦτο ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Σαφεστερά περὶ
τούτου ἀποδείξεις ἄλλη δὲν χρειάζεται. Ἀλλ'
ὅμως ἐπάγομεν καὶ τὸν Τίτον Λίβιον, ἔτι μᾶλ-
λον πιστοῦντα τὰς σκέψεις ἡμῶν ταύτας, ὡς
ἔπεται. «Iliricorum reliquo exercitu in
Epirum est profectus, ubi prima Phano-
»ta ei dedita, tota multitudine cum incolis
»obviam effusa, nec praesidio imposito in
»Molossidem transgressus, cujus oppidis
»praeter Passaronem, et Tegmonem, et Phy-
»lacem, et horreum receptis primum ad
»Passaronem ducit» (Τίτ. Λίβ. τόμ. β'
σελ. 1215. ἐκδ.σ. φραγκ. 1719). Τούτῃστιν
«τῶν Ἰλλυριῶν τῷ ἐπιλοίπῳ στρατῷ ἐπέβασεν
εἰς τὴν Ἡπειρον, ὅπου πρῶτῃ ἡ Φανωτὴ παρα-
δοθεῖσα αὐτῷ ἐξῆλθεν εἰς προὔπαντησιν σὺν ἀ-
πάσῃ τῇ πληθὺ τῶν κατοίκων· ἐν αὐτῇ δὲ κα-
ταλιπὼν φρουρὰν προχώρησε πέραν εἰς Μολοσ-
σίδα, τῆς ὁποίας τὰς πόλεις, ὅπως πρότερον
κατακτήσῃ, Πασσαρῶνα, καὶ Τέκμονα, καὶ Φυλά-
κην Ὀρρεον, ἥγε τὸν στρατὸν πρῶτον κατὰ τῆς
Πασσαρῶνος κλπ. Ἐκ πάντων τούτων, κατὰ δὴ
λον ἀποκαθίσταται ὅτι εἰς τὸν ἐρχόμενον ἐκ τῆς
Ἰλλυρίας πρὸς τὴν Ἡπειρον πρῶτῃ ἀπαντᾷ πρὸ
τῆς γεφύρας τοῦ Ἀῶν, μᾶλλον ἢ ἥττον ἀπέ-
χουσα ταύτης, ἡ πόλις Φανωτὴ, ἡ φίλη τῶν
Ῥωμαίων, οἵτινες ἐκεῖθεν ὁρμώμενοι ἐκυρίευσαν
ἔπειτα τὰς πόλεις τῆς Ἡπείρου, Πασσαρῶνα,

Τέκμονα καὶ λοιπάς, ἐντεῦθεν τοῦ Ἀῶν κειμέ-
νας ἄς ἀνάγκη νὰ διέλθῃ τις, ὅπως φθάσῃ εἰς
τὰς εἰρημένους πόλεις τῆς Μολοσσίδος.

Σφάλλονται ἄρα οἱ σοφοὶ τῶν Εὐρωπαίων,
Πουκεβήλ, Λὴν καὶ Κεϊπερτος, καὶ οἱ τούτους
παρακολουθοῦντες ἐκ τῶν ἡμετέρων, οἷον Πάλης,
Ἀραβαντινὸς καὶ Σεμιτέλος, οἵτινες ὑποτιθέασιν
τὴν Φανωτὴν ὀλίγον ὑποκάτωθεν τοῦ Ἀργυρο-
κάστρου κειμένην ἐν τῇ παρὰ τοῦ Ἀλῆ παρὰ
καταστραφείῃ, ὡς γνωστόν, κωμοπόλει Γαρδι-
κίου, παρ' ἣ ὅμως ὑπῆρχεν ἡ ἀρχαία πόλις Χω-
μίλη, ἥς τὰ εἰρεῖπια σώζονται παρὰ τινι ὁμο-
νύμῳ κόμῃ, καλουμένῃ Χουμελίτσα τανῦν, καὶ
ἐχούσῃ μόνως δέκα οἰκογενεῖας σήμερον. Ἰδοὺ
καὶ ἡ ἀποδείξις τούτου· ὅπως φθάσῃ τις εἰς
Γαρδικίον ἐκ τῆς Ἰλλυρίας, πρέπει κατὰ πρῶ-
τον νὰ διέλθῃ τὴν γέφυραν τοῦ Ἀῶν καὶ τὰ
στενὰ τῆς Ἀντιγονείας, ἥτοι νὰ περάσῃ εἰς τὴν
Ἡπειρον ἐν ᾗ ἡ Φανωτὴ οὐκ ἔστι, πρὸς ἀνεύ-
ρεσιν αὐτῆς. Ἀλλὰ τοῦτο οὐ συμβιβάζεται τοῖς
ὅσα λέγει ὁ Πολύβιος καὶ Τίτος Λίβιος, καθ'
οὓς πέραν τοῦ Ἀῶν ἐν τῇ Ἰλλυρικῇ γαίᾳ ἔκειτο
ἡ Φανωτὴ, καθ' ἣ ἀπεδείχθη τρανῶς ἐν τοῖς
ἐμπροσθεν. Μεταξὺ δὲ τῶν δύο χωρῶν τούτων,
Ἰλλυρίας (Ἀλβανίας) καὶ Ἡπείρου, ὑπάρχει ὁ
μέγας ποταμὸς Ἀῶς, ὁ διαχωρίζων αὐτὰς φύ-
σει, ὃν οὐ δύνανται οὔτε πολιτικαὶ εὐρεσιλογίαι,
οὔτε ἐπιστημονικαὶ εὐφυολογίαι, νὰ μετακινή-
σωσιν· ἀλλ' οὐδὲ νὰ ζευξώσιν οὕτως, ὥστε ὡς
ἄλλοι Ἀρχιμῆδαι νὰ μεταφέρωσι δι' αὐτοῦ οἱ
ἀρχαιολόγοι πόλεις Ἰλλυρικὰς ἐν Ἡπείρῳ καὶ
τούναντιον.

Πόλις Φανωτὴ καὶ ἐν Φωκίδι τὸ πάλαι ὑπῆρ-
χεν, ἀλλὰ περὶ αὐτῆς ἐς ἄλλοτε ἡμῖν ὁ λόγος
ἔσται, καθὼς καὶ περὶ τῶν πολλῶν ἐν Ἰλλυρίᾳ
Ἑλληνικῶν ἀποικιῶν, αἵτινες συνετέλεσαν, ὥστε
καὶ Νέα Ἡπειρος ἡ Ἰλλυρία νὰ ὀνομασθῇ, νὰ
συγχωνευθῇ δ' ἀμφότεραι αἱ χώραι αὐταί.
Ἰλλυρία καὶ Ἡπειρος εἰς μίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα
Παλαιὰ καὶ Νέα Ἡπειρος ἐπὶ τῶν Βυζαντινῶν.
Ἡ δὲ συγχώνευσις αὕτη ἔφερε τὴν σύγχυσιν οὐ
μόνον τῶν χωρῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐνοικούντων ἐν
αὐταῖς λαῶν· συγχώνευσιν, ἥτις δυστυχῶς ἐπι-
κρατεῖ καὶ σήμερον ἀκόμη μεταξὺ τῶν μέλλο-
ντων πολιτικῶν, ὡς μὴ ὀφείλει, σκοπῶν, ὧν θυμὸς
ἡ δέσποινά ἐπιστήμη, ὡς μὴ ἐχούσα ἱκανὰς ὑλὴς
καὶ δυνάμεις πρὸς ἀνέγερσιν προχωμάτων καταλ-
λήλων πρὸς ἐξουδετέρωσιν αὐτῶν· διὸ καὶ ἡ Ἀ-
θηναὶ συχνάκις τὴν θείαν αὐτῆς μορφήν ἐπαλ-
λάσσουσα ἐπαναίνεσθαι τὴν τοιαύτην ψευδῇ δια-
ζύμωσιν τῶν λαῶν· ψεῦδος καὶ ἐπιστήμη διὰ
ἄκρα ἐναντία οὐδέποτε συναντῶνται ὅσα ἡ Κίρα
Διπλωματία ἐπιτεχνάσματα καὶ ἂν ἐπισωρεύσῃ
ὅσας προσπάθειας καὶ ἂν καταβάλλῃ. Σήμερον
αἰὼν τῆς ἐπιστήμης καὶ ἀπέναντι αὐτῆς θάπτῃ
ἡ βράδιον τὰ πάντα ὑποχωροῦσιν.

Ἐγγραφον ἐν Πειραιεὶ μηνὶ Ἀπριλίῳ 20—21
1896.

Ἀθαν. Πετρίδης
(Σχολάρχης Ἡπειρώτης)

(β) Ἀῶς καὶ Ἀῶς (σήμερον Βοιοῦσσα) πηγάζων
ἀπὸ τὰ βουνὰ τῆς Πίνδου καὶ σχηματίζων τὰ μεθό-
ρια τῆς Ἡπείρου παλαιᾶς καὶ νέας, τῆς ἰδίᾳ σήμε-
ρον Ἀλβανίας καλουμένης, τὸ πάλαι δὲ Ἰλλυρίας,
ἐκβάλλει εἰς τὸ Ἰόνιον παρὰ τὸν κόλπον Αὐλῶνος. Ἡ
παρὰ τὸν ποταμὸν τοῦτον χώρα ἐκαλεῖτο Παραναία,
ὡς παρὰ τὸν Ἀῶν κειμένη, ὅπως καὶ ἡ παρὰ τὸν
Καλαμᾶν (Θύαμιν) Παρακάλαμον ἐπὶ τῶν τελευ-
ταίων Βυζαντινῶν ἐκαλεῖτο ἐν τῇ Θεσπρωτίᾳ (τῇ νῦν
Τσαμουρίᾳ), ἥς οἱ κάτοικοι Τσάμιδες, περὶ ὧν δημώ-
δους τινὲς ἄσματος ἡ ἀρχὴ λέγει «σιντα βῆχαν οἱ
»Τσάμιδες, τὰ μαῦρα τὰ Τσαμῆπουλα Γυῖε μ' χροί
»Παρακαλαμίταις, ποῦ ὅςθε Τσάμιδες καυμένοι» κλ.
ἀναπληρώσει δὲ ὁ εἰδὼς τοῦτο δλόκληρον, ὁ ποταμὸς
Ἀῶς ἐστὶ τὸ φυσικὸν ἀπὸ αἰῶνων ὄριον μεταξὺ Ἀλ-
βανίας καὶ Ἡπείρου· οἱ δ' Ἀλβανοὶ ὡς Ρουβίκωνα
ἐνώπιον αὐτῶν κέκτῃται τὸν ποταμὸν τοῦτον, ὁσάκις
πρόκειται περὶ Ἀλβανικοῦ ζητήματος, ἀνακινηθέντος
παρὰ τοῦ πολυθρυλήτου Ἀλβανικοῦ Συνδέσμου, ὃν
διαρρηγνύει ἡ Ἰταλικὴ καὶ Αὐστριακὴ πολιτικὴ καθὰ
εἴρηται, ὡς ἡ Ῥωμαϊκὴ τὸ πάλαι, ἥς διάδοχος φαί-
νεται ἡ νῦν Ἰταλική.